

Už o pár dní sa začína Divadelná Nitra

Už tento piatok odštartuje Medzinárodný festival Divadelná Nitra (27. 9. – 2. 10. 2019). Počas šiestich dní ponúkne zaujímavý hlavný a bohatý sprievodný program. Na svoje si v ňom prídu všetci, ktorí majú chuť objavovať seba i svet a premýšľať o slobode. Divadelná Nitra nesie podtitul PODOBY SLOBODY.

Pre tých, ktorí si všimajú

Okolo nás sa deje mnoho udalostí, často nemáme čas alebo energiu zamýšľať sa nad nimi a niekedy si prestaneme všímať iných a ich problémy. Chvíľami sa však oplatí zastaviť sa, porozhliadnuť sa a začať si všímať. Príbehy iných nám prezradia mnohé aj o nás samých. Presne taký účinok má inscenácia **Bez adresy – hra na tuláka** maďarského nezávislého súboru STEREO AKT v réžii Martina Borossa. V nej sa diváci stretnú s reálnym človekom bez domova a skúsia si, čo to je prežiť ako on v uliciach veľkého mesta. Na súčasnú dobu, ktorej zdravý úsudok ohlodávajú rôzne konšpirácie, fake news a hoaxy, odkazuje dnes už slávna inscenácia Prešovského národného divadla **Moral Insanity**. Režisérka Júlia Rázusová a spoluautor monodrámy a zároveň jej interpret Peter Brajerčík vstupujú do podsvetia manipulácie s informáciami a odkrývajú morálne šialenstvo, ktoré ústi do strachu z inakosti. O tom, že nečitateľný politický systém vedie k občianskej neistote a ohrozeniu slobody človeka, hovorí absurdná komédia **Človek z Podol'ska** ruského súboru Teatr.doc v réžii Michaila Ugarova. Vysoko aktuálna je aj inscenácia kultového diela **Hlava XXII** v naštudovaní režiséra Jána Luterána, ktorú predstaví Divadlo Andreja Bagara v Nitre. Boj človeka s byrokratickým molochem a svojvôľou mocipánov je, bohužiaľ, aktuálny aj dnes.

Zo sprievodného programu bude pre všímavých návštevníkov zaujímavý interaktívny objekt pre vidiacich o nevidiacich **empathy BLACK BOX** či výtvarný

a hudobný workshop pre zrakovo handicapované deti, deti irackých azylantov a vidiace deti projektu **Darujem ti tulipán**. O rôznych podobách slobody a neslobody sa budú konať diskusie v rámci projektu Agora Nitra so známymi osobnosťami vo formátoch **Verejná obývačka**, **Café Európa** – veľká verejná debata a **.pod lampou**, odohrávajúce sa zväčša na námestí pred divadlom vo Festivalovom stane. Tam sa tiež bude konať väčšina koncertov a záver festivalových dní.

Pre tých, ktorí majú odvalu

Odvahou v tomto prípade je ochota vstúpiť do sveta fantázie tvorcov a nechať sa viesť ich optikou rozprávania. Skvelým príkladom je česká experimentálna opera autora Ivana Achera a režiséra Michala Dočekala **Sternenhoch** Národného divadla Praha, ktorá otvorí Divadelnú Nitru. Hudobne i výtvarne nápadité stvárnenie, ktoré spája vysoké umenie s nízkym, ukazuje lásku v jej čistote i desivosti zároveň. Pre tých, čo sa neboja opustiť zaužívané pravidlá sveta a radi testujú, akú mieru elastickej má ich predstavivosť, je tu inscenácia **Hlbiny** českého tvorivého tímu Wariot Ideal. V nej sa mím, hudobník a výtvarník javia ako klasickí Traja chrobáci, ktorí sa ocitli v surrealistickom svete Švankmajerových filmov. O nekonečnej slobode tvorby je aj inscenácia **eu.genus** slovenského zoskupenia Med a prach. Výtvarníci, tanečníci a herci pod vedením Andreja Kalinku v nej pozývajú nahliadnúť do zaujímavého uvažovania, myšlienok, spomienok a rodokmeňov tvorcov dokonca i pred začiatkom a po skončení predstavenia.

Rôzne svety fantázie nájdú návštevníci aj na nočnej prehliadke výstav **Nitrianska Biela noc**, ktorá sa bude konať v sobotu, a sprevádzať ju bude **Mladé divadlo**, koncerty a balónový sprievod pre deti. Lekciu predstavivosti dá aj výstava zabudnutých diel, sôch a budov vo verejnom priestore Nitry s názvom **Aj toto je umenie**. Umeleckú slobodu nájdú návštevníci aj na medzinárodnej výstave vizuálneho umenia a inštalácií vo verejnom priestore, ktorú pripravila Nitrianska galéria v spolupráci s Asociáciou Divadelná Nitra s názvom – ako inak – **Podoby slobody / Faces of Freedom**. A slobodu lietať si môžu aspoň symbolicky vyskúšať na **Detskom leteckom dni**.

Pre tých, ktorí radi skúmajú vzťahy

Deti a rodičia, muž a žena, ľudia a pes. Vzťahy sú skúsenosť, ktorú má každý z nás a ktorá nás formuje po celý život. O tom, ako vnímajú hranice deti, napríklad medzi ich rodičmi, ale aj národmi, hovorí inscenácia **Príbehy stien** Bratislavského bábkového divadla. Nápaditá mozaika nežných, humorných aj drsných podôb straty komunikácie medzi ľuďmi z dielne režisérky Kataríny Aulitisovej však nie je určená len pre detských divákov, vítané sú všetky vekové kategórie. Do vzťahu medzi mužom a ženou a ich psom pozýva divákov poľská hudobná komédia režisérky Agnieszky Smoczyńskiej **Svätá Špageta** divadla Komuna Varšava, ktoré príde do

Nitry po prvý raz. Prostredníctvom vtipných situácií sa odhaľuje vyprázdnený partnerský vzťah moderných ľudí.

O vzťahoch v rámci komunity, ale aj o vzťahu k životnému prostrediu vypovedá niekoľko aktivít sprievodného programu, ako napríklad komunitná výmena oblečenia **swap** Hideparku Nitra, **Cyklojazda** projektu Rozbicyklujme Nitru či komunitný blší trh s názvom **Blšia Kupecká**. Alebo **Divadelný ostrov** v Krajskom osvetovom stredisku či mnohé aktivity pre deti v **Zóne radosti** na námestí. A napokon aj verejná diskusia na tému **(ne)sloboda pri záchrane planéty Zem**.

Pre tých, ktorí sa neboja minulosti

Postaviť sa zoči-voči tomu, čo sa odohralo v minulosti a čo formovalo nás ako jednotlivcov aj ako spoločnosť, môže byť nepríjemné, ťažké alebo bolestné. Lenže je to aj veľmi dôležité. Dnes sa viac ako inokedy rozpráva o návrate fašizmu, hrozbou je civilizačný úpadok a stratenosť človeka v hodnotovom babylone. Obzrieť sa do minulosti a pochopiť mechanizmy a dôsledky udalostí nám môže pomôcť, aby sme sa vyvarovali rovnakých chýb v súčasnosti. Taký účinok má napríklad inscenácia **Druhý pokus o telovýchovu** nemeckého kolektívu Hauptaktion, ktorá hovorí o telách v zajatí ideológií. Až do antiky divákov prenesie inscenácia Činohry Slovenského národného divadla **Bakchantky** v réžii Rastislava Balleka, ktorá zobrazuje krutú, krvavú a zároveň očistnú tragédiu súčasného človeka uväzneného v morálnych extrémoch. Či stáročia starý text môže byť aj v súčasnosti aktívnym návodom na morálny život, sa pýta inscenácia Divadla Aréna **Biblia**. Herec Juraj Kukura pod režijným vedením Rastislava Balleka sa v nej zamýšľa, či nadobudnutá sloboda v spoločnosti Bibliu rešpektuje, znovuobjavuje alebo stráca a či Biblia ostáva zdrojom duchovnej útechy alebo polemickým historickým dokumentom.

Do minulosti sa návštevníci môžu obzrieť aj v sprievodnom programe, napríklad v sekcii **Festivalové kinečko**, ktorá prinesie niekoľko filmových projekcií pre dospelých aj pre deti a výber filmov zo známych festivalov.

A čo by to bol za festival, keby v sprievodnom programe chýbalo divadlo? V podaní nitrianskych súborov – ZUŠ J. Rosinského, Nového divadla či Starého divadla Karola Spišáka, ako aj súborov z Bratislavy, Levíc, Malaciek alebo Banskej Bystrice sa uskutoční spolu 15 predstavení.

28. ročník Divadelnej Nitry sa bude konať v priestoroch Divadla Andreja Bagara v Nitre, Starého divadla Karola Spišáka v Nitre, Synagógy, Nitrianskej galérie, Krajského osvetového strediska, Krajskej knižnice Karola Kmeťka, ale aj v Kultúrnom dome Párovské Háje a v ďalších kultúrnych inštitúciách, vo Festivalovom stane či inde na Svätoplukovom námestí. Vo svojom hlavnom programe uvedie

šesť zahraničných a šesť domácich inscenácií. V sprievodnom programe sa uskutoční vyše 50 podujatí.

Všetky informácie o prichádzajúcom 28. ročníku Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, ktorý sa bude konať od 27. 9. do 2. 10. 2019 v Nitre, budú dostupné na vynovenom webe www.nitrafest.sk. Spolu s novou stránkou Divadelná Nitra spustila od 1. 8. 2019 v sieti: aj predpredaj vstupeniek.

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2019 prevzal predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Mesta Nitra Marek Hattas. Na organizácii festivalu sa okrem hlavného organizátora, Asociácie Divadelná Nitra, podieľajú štyria hlavní spoluorganizátori a 17 spoluorganizátorov. Realizáciu festivalu a iných projektov Asociácie Divadelná Nitra podporilo finančne aj nefinančne 17 donorov zo Slovenska a zo zahraničia a 43 partnerov. V medializácii spolupracuje 5 hlavných mediálnych partnerov a 13 mediálnych partnerov. Ako každý rok i tentoraz pomáhajú na festivale dobrovoľníci, prihlásilo sa ich 65 zo sedemnástich škôl, predovšetkým z Nitry, ale aj z rôznych miest Slovenska a z Čiech.

Hlavný organizátor Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra:

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori:

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra

Spoluorganizátori:

Anténa – sieť pre nezávislú kultúru, Amnesty International, Critical Mass Nitra, Divadelný ústav Bratislava, Esorg, Febiofest, Hidepark Nitra, Institut dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Motolino, Nitrianska galéria, ZŠ kniežaťa Pribinu, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Mareena, Nadácia Milana Šimečku, Nadace partnerství – Stromy slobody, Rozbicyklujme Nitru, Stokráska, Tanec Praha, ZUŠ J. Rosinského v Nitre.

Všetky aktuálne informácie nájdete na www.nitrafest.sk a <https://www.facebook.com/divadelna.nitra/>

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

u. fond
na podporu
umenia

Projekty Asociácie Divadelná Nitra z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektov

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

